

de 5 jydsk Amt, Ringkøbing, Viborg, Tisted, Hjørring og Aalborg Amt, var der 942 Embeder, hvor der efter Regeringens egen Beregning kun vilde være 550 Kr. til Begyndelseløn, og det er endda ved at lægge Kapitelstatsten fra 1888—94 til Grund, at Regeringen faar dette Beløb i Begyndelseløn i disse 5 Amt. Men hvis vi vilde tage Kapitelstatsten i Hjør og udregne Summen derefter, vilde Beløbet blive omtrent 10 pCt. mindre, saaledes at der i Virkeligheden, hvis Forslaget vae gaaet igennem i Hjør, kun vilde have været en Begyndelseløn af 500 Kr. Hvis vi tage Regeringens Forslag med de 700 Kr. som Minimumsløn, fører det til, at disse Amt vilde have faaet en aarlig Forøgelse i Udgift af 188,400 Kr. til Lønning af Lærerne og desuden for Ringning af 600 Kirkeloffer à 40 Kr., 24,000 Kr. Det er altsaa 212,400 Kr., som disse Amt vilde have faaet i aarlig Forøgelse i Løn til deres Lærere foruden selvølgelig Udgifter til Bygninger. Efter Folketingsflertallets Forslag, som altsaa har optaget den Bestemmelse, som blev indført i Lovforslaget i Hjør her i Rigsdagen, at Kommunerne ikke kunne tilpligtes at yde ud over 600 Kr., bliver det selvølgelig de 100 Kr. mindre, altsaa kun 118,200 Kr., de 5 Amt faa til forøgede Lønninger. Tager vi f. Eks. Hjørring Amt som det, der er værst stillet, er der 20 ny Embeder med 509 Kr. aarlig til hvert Embede — jeg gaar stadig ud fra Kapitelstatsten i Hjør; jeg indrømmer, at den nok bliver dyrere i Aar, den kan jo forandre sig; men jeg er tilbøjelig til at tro, at den ikke vil gaa synderligt i Vejret — og Amtet vil da faa en aarlig Udgift af 34,000 Kr. til Lønninger foruden det Tilskud, der kommer fra Staten. Alle andre Amt, særlig Dørne og Sjælland vilde selvølgelig ingen forøgede Udgifter faa, enkelte maaffe endog faa Besparelser. — Det var paa den ene Side for Landets Bedkommende. Saa er der paa den anden Side Købstæderne. Der skal jeg, da Tiden er saa langt fremrykket, kun tage et eneste Eksempel, nemlig Aarhus Kommune, som er paa højesten Staa. Efter Forslaget, som det foreligger her, taber Aarhus Kommune de 5 første Aar 150 Kr. aarlig med den Lønning, der gives i Neblikket, de 5 næste Aar 350 Kr. og de 5 paafølgende Aar igen 50 Kr., men naar disse 15 Aar ere gaaede, vinder Kommunen de 5 første Aar 250 Kr., de 5 næste Aar 650 Kr. og de 5 paafølgende Aar 950 Kr. aarlig. Nu kan selvølgelig ingen sige, hvor stor Ancienniteten er i en By som Aarhus, hvorledes det altsaa bliver for Aarhus Kommune. Heller ikke denne Sag er op-

lyst i Udvalget, og vi gaa ind i det blaa, for saa vidt disse Oplysninger ikke staffles til Veje. Jeg saa i Hjør Vinter en Artikel i „Aarhus Stiftstidende“, hvori Overlærer Møller oplyste, at som Forholdene vare i Hjør, vilde Kommunen spare — jeg tror ikke, jeg husker fejl — 8000 Kr. aarlig. Det vil altsaa sige, at i de daarligere Egne, i de ringeste stillede Egne vil Loven ikke give saa lidt forøgede Udgifter og i de bedre stillede Egne enten ingen Forøgelse af Udgifterne eller maaffe endog faa en Vættelse. Dette Grundlag er efter min Mening fejlagtigt, og jeg tror i det hele taget, at det vil være absolut nødvendigt at faa Forholdet undersøgt tilfredsstillende. Jeg ved meget vel, at man fra den anden Side vil fremkomme med den Indvending, at saa have vi 100,000 Kr. i Tilskud til disse betrængte Kommuner. Men heller ikke dette føler jeg mig fuldt beroliget ved. Thi selv i de gode Egne, f. Eks. Kjøbenhavns Amt, hvor der efter Regeringens Oplysninger er 1,000 Kr. Begyndelseløn til hvert Embede, have vi Sundbyerne som udtrykkelig vilde komme i Betragtning til at faa et større Tilskud af disse 100,000 Kr., saa jeg tror, at de vilde forslaa meget lidt.

Naar jeg fremkommer med disse Oplysninger nu, er det, fordi jeg har gjort mit til at faa dette Forhold ændret og undersøgt i Udvalget; men det blev ikke taget op i Hjør, og det er min fulde Overbevisning, at det var en stærkt medvirkende Grund til, at Forslaget ikke gik igennem, at der i det hele taget var ligesom en Ufflerhed paa det økonomiske Omraade. Modstanden mod at komme af med Statens Peng, de 1½ Million Kr., vide vi, hvad er; men den skulde Modstand, der bunder i, at Forslaget hviler paa et urigtigt økonomisk Grundlag — i alt Fald efter min Mening — er maaffe til større Staa for Lovens Gennemførelse. Jeg har ikke villet undlade allerede paa dette Trin at fremkomme med disse Udtalelser, fordi den ærede Ordfører for Forslagsstillerne paa et Møde i Kellersup i Sommer har opfordret mig til at komme frem med mine Indvendinger, her i Tinget, og det har jeg derfor ikke villet undlade straks at gøre, da Forslaget nu foreligger her, for at det saa kan blive undersøgt og overvejet. Jeg vil til Slutning for mit Bedkommende ønske og haabe, at Forslaget maa komme over de Vanskeligheder, der efter min Mening ere til Staa, thi uagtet jeg er enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Klausen) i, at Loven som Skolelov betragtet ikke har synderlig store Fortrin og i det hele kun betegner et meget lille Fremskridt, er det dog